

[Poul Møller.]

bereder ikke blot vanskeligheder mellem de frie lande og folkene på den anden side af jerntæppet, men den foranlediger også vanskeligheder inden for den kommunistiske blok. Når Khrustjev er så ivrig for at besværgede det lille albanske kommunistpartis tilslutning til det røde Kinas politik, er det næppe alene for dette partis skyld, men snarere fordi det albanske kommunistparti er et udslag af og et udtryk for kræfter, der rører sig i hele den kommunistiske verden. Stalinismen er ikke for evigt manet i jorden; den befinder sig latent under den smilende overflade, Khrustjev fremviser ved festlige lejligheder, og den styrer hans hånd, når han drager skoen af og hamrer i bordet.

Håbet om et topmøde eksisterer ikke længere. Efter enorme anstrengelser og gentagne overtalselsesforsøg lykkedes det Storbritanniens premierminister at få et sådant møde i stand i fjor, men det endte i fiasko, før det var begyndt.

Denne erfaring rigere vil Macmillan næppe føle sig tilskyndet til at gentage sine anstrengelser, og den storslåede fiasko har måske også berøvet ham autoriteten til at forsøge igen. Måske var selve topmødetanken også et blændværk. Det var erfaringen fra krigens år, der fik Winston Churchill til at genføde ideen, men hvad der er egnet som middel til at afgøre praktiske vanskeligheder mellem mænd, der står på samme side i en verdenskrig, er ikke nødvendigvis et godt middel til at fjerne dybe modsætningsforhold mellem kombattanter i den kolde krig. Hverken Berlinproblemet, Tysklandsspørgsmålet, nedrustningen eller forbuddet mod atomvåben lader sig spontant løse, fordi 4 mænd træffes i 4 dage — jeg havde nær sagt: gid det var så vel og så let. Hvad der er blevet spundet af indfiltrede knuder i de mange efterkrigsår, lader sig kun løse ved et omhyggeligt, målbevidst og langsomt arbejde. Det gordiske sabelhug, som var tanken bag topmødebestræbelserne, kunne, anvendt på vor tids indfiltrede knuder, føre til et Godesberg eller et München; i bedste fald var det hele blevet en tom demonstration, der måske blot havde skabt falske illusioner.

I og med at topmødetanken er skrinlagt, er De Forenede Nationer blevet det

forum, hvor verdensproblemerne om ikke løses så i hvert fald drøftes. Her mødes snart alle verdens lande. Verdensorganisationen er ved at blive universel, som den højtærede udenrigsminister nævnte det i formiddags. Med et medlemstal på omkring 100 og som mødested for øst og vest, for de nye og for de gamle stater, for nationer af alle farver og religioner, ville det være utilgiveligt at overse denne organisations betydning. Den tid er forbi, da man, alt efter tykke, overbærende kunne smile eller ryste på hovedet ad verdensorganisationen. Her skabes verdensopinionen, her sikres goodwill landene imellem. På denne verdensbørs sættes vi alle i kurs. Det er sagt til os herinde, at vort eget lands kurs ikke er så høj, som den burde være. Jeg ved ikke, om påstanden er rimelig; jeg ved heller ikke, om den er rigtig, men jeg er aldeles overbevist om, at vi fortjener en høj kurs, måske også højere, end vi har opnået. Det kan efter min mening med rette diskuteres, om Danmark fuldt ud gør sin pligt inden for NATO, men det kan ikke diskuteres, at vi i De Forenede Nationer ikke behøver at slå blikket ned for nogen. Her har vi fuldt ud opfyldt vore medlemsforpligtelser; det gælder ikke blot FN, men også de mange hjælpeorganisationer, som arbejder under verdensorganisationens auspicer. Vore bidrag til WHO, til FAO og UNESCO, og hvad de hedder, alle disse hjælpeorganisationer, er både med hensyn til menneskelig og materiel indsats i forhold til vort folketal på højde med alle andre lande; og det, vi skal betale, det betaler vi, hvad vist ikke kan siges om alle medlemslande, heller ikke om alle, der søger at spille store politiske roller på denne verdensscene.

Vi har også lov til at fremhæve den indsats, de danske soldater nu på femte år øver i Gazaørkenen, og henlede opmærksomheden på det danske folks offervilje ved flygtningeindsamlingen i fjor og på den store og hurtigt gennemførte Congoindsamling. Jeg fremhæver ikke dette, for at vi skal puste os op i selvglæde, for jeg er aldeles overbevist om, at det, der hidtil er udrettet, kun er en ouverture til det, vi vil komme til at opleve i fremtiden. Jeg siger kun dette, for at vi skal gøre os fri af de bekendte danske mindreværdskomplekser,